

Η Ηώς και ο ωραίος Τιθωνός

Κόρη του Τιτάνα Υπερίωνα και της Τιτανίδας Θείας, η Ηώς είχε αδέρφια τον Ήλιο και την Σελήνη, αν και, σύμφωνα με άλλες εκδοχές, ήταν κόρη του Ήλιου ή της Νύχτας ή γιαγιά της Σελήνης. Ως γυναίκα του Αστραίου (γιου του Τιτάνα Κρείου και της Ευρυβίας, κόρης του Πόντου και της Γης) είχε κάνει παιδιά τους ανέμους Βοριά, Νοτιά και Ζέφυρο και το πρωινό αστέρι, τον Εωσφόρο, καθώς και τα αστέρια του ουρανού που δεν δημιουργήθηκαν από τις μεταμορφώσεις διαφόρων σε άστρα. Ήταν θεά της αυγής και του πρωινού φωτός και κάθε πρωί έφερνε καινούριο φως σε όλη την πλάση.

Αναφέρθηκε ήδη ότι, για να την εκδικηθεί που πλάγιασε με τον Άρη, η Αφροδίτη έκανε την Ηώ να ερωτεύεται, όποιον άνδρα έβλεπε μπροστά της. Και ότι, εκτός από τον Ωρίωνα, κατά τον Ησίοδο, ερωτεύτηκε και τον Κέφαλο, από τον οποίο έκανε γιο τον Φαέθοντα. Ερωτεύτηκε και τον όμορφο Κλείτο, γιο του Μαντία κι εγγονό του μάντη Μελάμποδα, τον άρπαξε και τον πήρε στο παλάτι της. Όμως, ο μεγάλος έρωτάς της ήταν ο Τιθωνός (από τη λέξη «τιτώ» που σημαίνει «ημέρα»).

Πανέμορφος γιος του βασιλιά της Τροίας, Λαομέδοντα, και της Στρυμώς, κόρης του Σκάμανδρου ποταμού, και αδελφός του Πριάμου ήταν ο νεαρός Τιθωνός. Τον είδε η Ηώς και αμέσως τον ερωτεύτηκε. Κατά τον Ευριπίδη, στις «Τρωάδες», ανέβηκε σε ένα χρυσό άρμα με τέσσερα άλογα, στολισμένο με αστέρια, κι όρμησε κατά τα μέρη της Τροίας. Βρήκε τον Τιθωνό αμέριμνο και τον άρπαξε. Τον εγκατέστησε στο παλάτι της, στην άκρη του Ωκεανού, και κάθε βράδυ πλάγιαζε μαζί του. Από το κοινό τους κρεβάτι σηκωνόταν κάθε ξημέρωμα η Ηώς για να ασκήσει τα καθημερινά της καθήκοντα. Ήταν τόσο ερωτευμένη μαζί του, ώστε παρακάλεσε τον Δία να τον κάνει αθάνατο, να τον έχει κοντά της αιώνια. Ο Δίας της έκανε το χατίρι αλλά δεν πέρασε πολύς καιρός και η Ηώς διαπίστωσε ότι η παράκλησή της ήταν μισητή: Έπρεπε, μαζί με την αθανασία, να είχε ζητήσει και να μείνει ο Τιθωνός αιώνια νέος, κάτι που η ίδια ξέχασε και ο αγαπημένος της άρχισε να πληρώνει. Τα μαλλιά του άσπρισαν, η δύναμή του χάθηκε, γερνούσε, ζάρωνε και γινόταν ανήμπορος. Η Ηώς του παραστάθηκε. Έπαψε πια να πηγαίνει στο κοινό τους κρεβάτι αλλά τον περιποιόταν σαν να είχε να κάνει με μωρό παιδί. Η αιώνια ζωή είχε καταντήσει μαρτύριο για τον Τιθωνό. Κι όλο και πιο πολύ ζάρωνε. Η Ηώς τον λυπήθηκε. Τον μεταμόρφωσε σε τζιτζικί και κάθε καλοκαίρι κάθεται και ακούει την φωνή του.

Παιδιά τους η Ηώς και ο Τιθωνός απέκτησαν τον Ημαθίωνα και τον Μέμνονα. Ο πρώτος σκοτώθηκε από τον Ηρακλή, όταν προσπάθησε να τον εμποδίσει να πάρει τα μήλα των Εσπερίδων. Τον αντικατέστησε δεύτερος που βρέθηκε βασιλιάς των Αιθιοπών της Ανατολής και, όταν ξέσπασε ο Τρωικός πόλεμος, πήγε με τον στρατό του να βοηθήσει τους Τρώες. Τον σκότωσε ο Αχιλλέας μπροστά στα μάτια της μητέρας του που τον πήρε στην αγκαλιά της και με θρήνους και κοπετούς τον πήγε η ίδια στον Άδη. Για καιρό, ήθελε να φωτίζει μόνο τον νεκρό γιο της.

(τελευταία επεξεργασία, 6 Οκτωβρίου 2020)